

LAUSUNTOPYYNTÖKYS ELY HALLITUKSEN ESYTSLUONNOKSESTA LAIKSI SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTTAMISESTA

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Jaana Virtaniemi

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti
Risto	Kortelainen	risto.kortelainen@essote.fi

4. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palvelun tuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (2 §, 3 § 1 kohta)?

Vastaajien määrä: 1

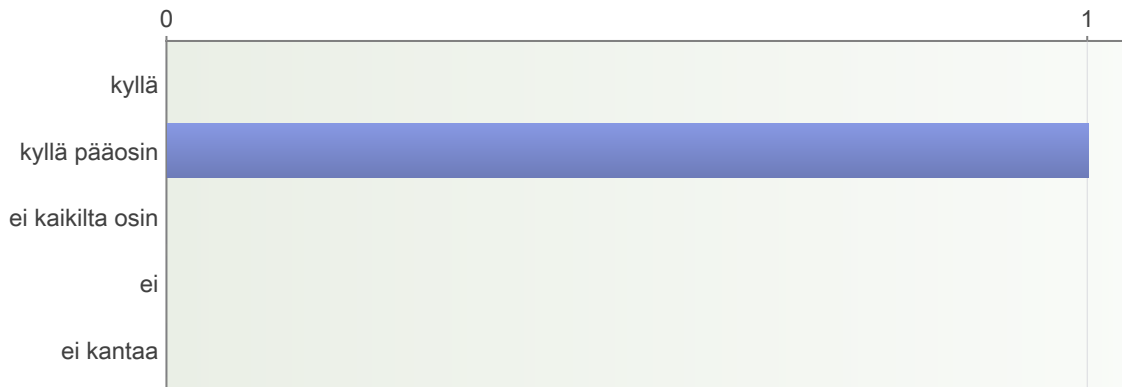

Avoimet vastaukset: kyllä

- Laki koskee maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluvia sosiaali- ja terveyspalveluja sekä yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja. Lakia ei sovelleta, jos palvelujen tuottaminen on sa-tunnaista eikä kyse ole liike- tai ammattitoiminnasta. Satunnainen palvelujen tuottaminen on kuvattu lain valmistelussa ja tarkoittaa epäsäännöllistä ja epäsuunnitelmallista toimintaa, jota ei ole tarkoitettu jatkuvaksi ja jota ei esim. markkinoida laajemmalle joukolla ihmisiä. Mikäli satunnainen palvelun antaminen on osana liike- ja ammattitoimintaa ja järjestetään ansainta-tarkoituksessa, se kuuluu lain soveltamisalaan. Uutena käsitteenä tulee yhteinen palveluyk-sikkö, jossa toimivat palvelun tuottajat ovat sopimuksellaan valinneet vastuullisen palvelun-tuottajan edustamaan heitä rekisteri- ja valvontaviranomaisessa sekä vastaamaan heidän puolestaan eräistä velvoitteista, miten laissa säädetään.

5. Parantavatko palvelun tuottajalle asetetut ehdot asiakas- ja potilasturvallisuutta (5-9 §, 13 §)?

Vastaajien määrä: 1

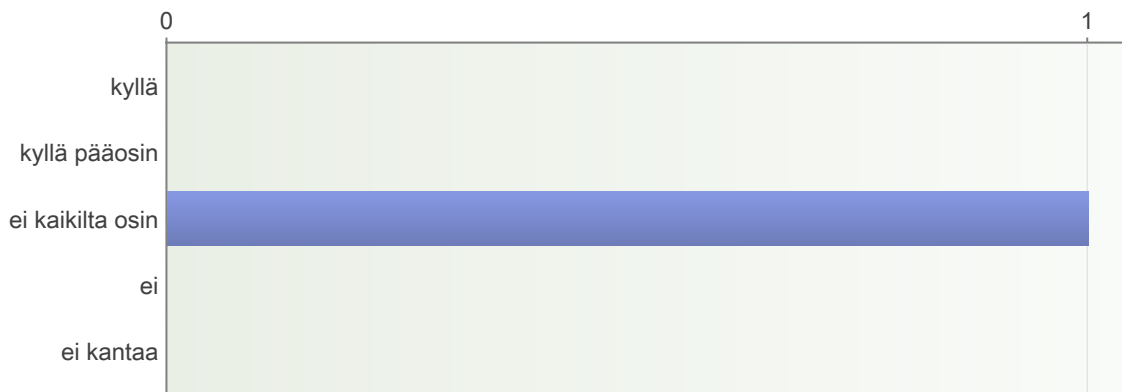

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Laissa on määritelty hyvin palveluntuottajaan kohdistuvat velvoitteet ja huomioidaan asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvät laatutekijät myös. Mikäli toiminnassa on ollut vakavia asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä epäkohtia eivätkä aikaisemmat huomautukset ja määräykset ole johtaneet tilanteen korjaamiseen, ei palvelua voida rekisteröidä. Toimitilat, toimintaympäristö ja välineet § 6 kohdassa kuvataan, että toimitilojen ja välineiden on oltava riittävät ja asianmukaiset. Tarkoitus on, että säännös ei aiheuta kohtuuttomia vaatimuksia palvelun antamiseen, vaan riittävyys ja asianmukaisuus määräytyisivät aina palveluyksikön tarjoamien palvelujen mukaan ottaen huomioon asiakkaiden ja potilaiden tarpeet. Tapauskohtaisesti voidaan tarkastella ja esim. tilojen vähimmäispinta-alan suhteen ei tule veloitetta tämän lain kautta enää jatkossa. Henkilöstön osalta edellytetään pääosin samoja vaatimuksia kuin aikaisimmissa lainsäädännössä on ollut. Laissa sanotaan, että henkilöstö määrän on oltava riittävä. ottaen huomioon asiakkaiden ja potilaiden palvelun tarve ja heidän lukumääränsä. Henkilöstön määrää arvioitaessa tulisi ottaa huomioon asiakkaiden ja potilaiden hoidon tarve ja siinä tapahtuvat muutokset. Tämä parantaa asiakas- ja potilasturvallisuutta, koska tiukat suositukset mitoitusluvuista jäävät pois. Samaan aikaan käydään kuitenkin keskustelua eduskunnassa vanhusten hoitajamitoituksen laskemisesta 0,4, joten tässä on ristiriitaa tämän lain kanssa.

6. Vähentääkö palvelun tuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (13 §, 15 § ja 17 §)?

Vastaajien määrä: 1

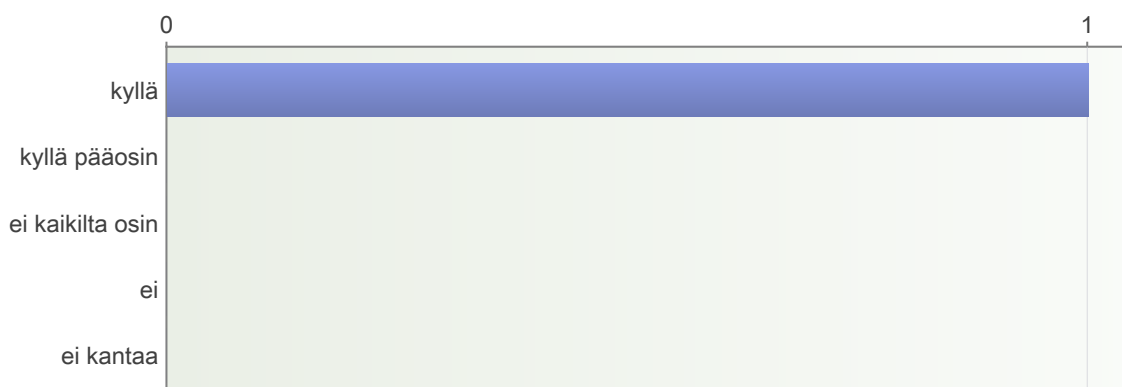

Avoimet vastaukset: ei kaikilta osin

- Kaikkien palveluntuottajien on annettava rekisteröintiä varten tiedot rekisteröinti-ilmoituksessa palveluyksikkökohtaisesti, joten julkisten ja kolmannen sektorin hallinnollinen työ tältä osin lisääntyy. Toisaalta hallinnollinen työ vähenee kunnissa, kun jatkossa kuntien nykyiset lupa- ja valvontamenettelyyn liittyvät tehtävät ehdotetaan poistettavaksi. Kunnilta poistuu kokonaan yksityisten terveydenhuollon lupiin liittyvien ennakkotarkastuksien tekeminen sekä sosiaalihuollon luvanvaraiseen toimintaan liittyvien lausuntojen antaminen lupaviranomaisille. Esityksen pääasiallisessa sisällössä s. 2 lukee, että kuntaan ei enää jatkossa toimitettaisiin muita kuin ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja koskevia ilmoituksia eikä kunta enää anna niitä koskevia lausuntoja. Ristiriidassa asiasisällön kanssa, mitä myöhemmin tekstissä ja pykälissä on. Muutoin yksi yhteinen rekisteröintimenettely selkeyttää tätä nykyistä käytäntöä, keventää nykyiseen lupa- ja ilmoitusmenettelyyn liittyvää hallintoa ja selkeyttää osaltaan valvontatoimintaa. Sosiaali- ja terveystieteiden rekisteröinnin vastuullisena rekisterinpitäjänä toimii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja vastaavat rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja niiden luovuttamisen lainmukaisuudesta. Tämä on julkinen tietopalvelu. Tämä rekisterin ylläpitäminen vaatii hallinnollista työtä lisää näiden toimijoiden osalta. Riskiperusteinen hyväksymismenettelykin on aivan uusi termi ja julkisen ja muiden kuin valtakunnallisten lupien omaavien rekisteröinti vaatii resursseja. Valviran ja aluehallintoviraston resursseja on viime vuosina vähennetty, joten resurssit tulee arvioida uudelleen.

7. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (3 § 5 kohta, 18 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Kyllä, koska palveluntuottajat voivat sopia, kuka on vastuullinen palveluntuottaja, joka edustaa muita yhteisen palveluyksikön palveluntuottajia rekisteri- ja valvontaviranomaisasioissa, jotka koskevat yhteisessä palveluyksikössä toteutettuja palveluja.

8. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (3 § 5 kohta, 18 §)?

Vastaajien määrä: 1

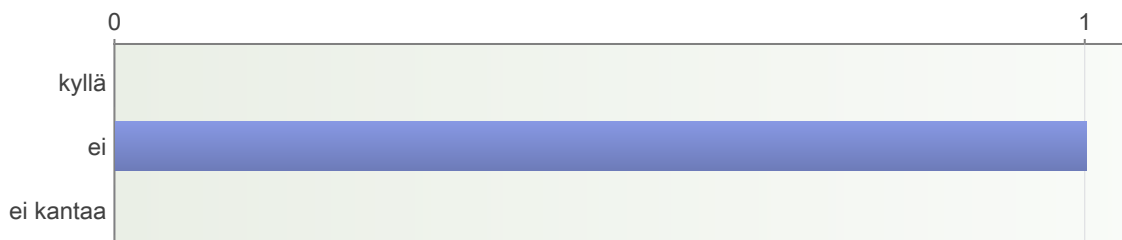

Avoimet vastaukset: kyllä

- Kyllä, laissa on määritelty mitä tarkoitetaan palvelun tuottajalla maakuntalain (xxx, auki vielä) 51 §:ssä tarkoitettua laitosta, yksityistä henkilöä sekä yhtiötä, osuuskuntaa, yhdistystä, säätiötä ja muuta yhteisöä, joka tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluja

9. Onko vastuullisen palvelun tuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

Vastaajien määrä: 1

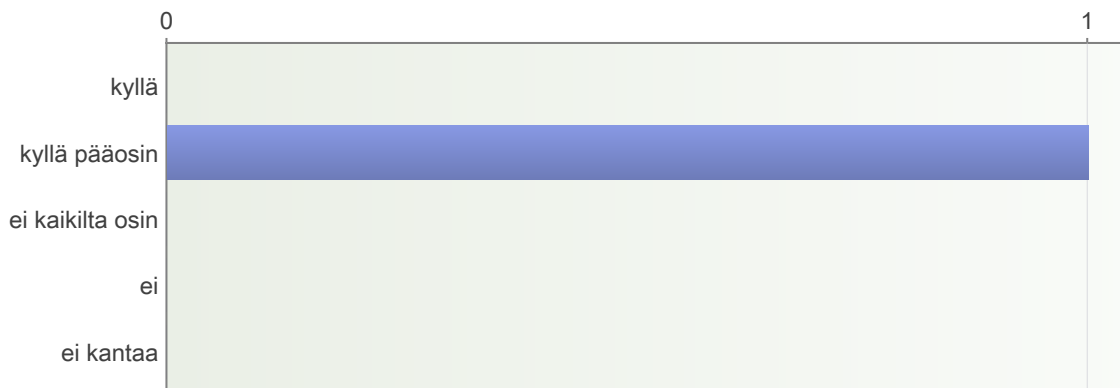

Avoimet vastaukset: ei

- ei määritelty, mitä tarkoitetaan ja mitä tehtäviä vastuullisella palveluntuottajalla on

10. Ovatko valvovan viranomaisen keinot, mukaan lukien laiminlyöntimaksu ja rekisteristä poistaminen, riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (4 luku)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Pykälän 1 mom. mukaan toiminnan yleinen ohjaus, suunnittelu, kehittäminen ja valvonta kuuluisivat sosiaali- ja terveysministeriölle. 2 Mom. mukaan aluehallintovirasto valvoisi sää-detyllä toimialueellaan palvelujen lainmukaisuutta ja antaisi lainmukaisuuteen liittyvää ohjausta, myös sellaisia sosiaali- ja terveyspalveluja, jotka Valvira on rekisteröinyt. 3. mom. mukaan Valviran tulisi ohjata aluehallintoviraston toimintaa sosiaali- ja terveyspalvelujen lainmukaisuuden valvonnan ja siihen liittyvän ohjauksen toimeenpanossa, yhteensovittamisessa ja yhdenmukaistamisessa. Jotta maan eri osissa noudatettaisiin yhdenmukaisia periaatteita, on hyvä, että tulee samat käytännöt ja että ohjaus tapahtuu keskitetysti samasta organisaatiosta. Edelleen tulee selkeyttää eri tahojen roolia, vastuita ja tehtäviä ja purkaa päällekkäistä valvontatyötä. § 20 mukaan sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston tarkemmasta työnjaosta valvonnassa ja siihen liittyvässä ohjeuksessa säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. Tämä nähdään tarpeellisenä. Kysymys, riittävätkö asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta valvovan viranomaisen keinot, mukaan lukien sanktiot, vaatinee täsmennystä, mikä rooli eri tahoilla on jatkossa ja mikä rooli jää maakuntiin valvonnan osalta vai painottuuko pelkästään omavalvontaan ja jälkikäteisvalvontaan. Jos näin on, niin omavalvonnan käytännön toteutus vaatii koulutusta, jotta omavalvonta elää käytännössä ja näin ollen vaikuttaa asiakkaiden ja potilaiden turvallisuuden varmistumiseen. Omavalvontavelvoite laajenee koskemaan kaikkia palvelun tuottajia niiden toimintamuodosta ja toiminnan laajuudesta riippumatta. Palvelun tuottajan on valvottava oman toimintansa laatua ja asianmukaisuutta sekä potilas- ja asiakasturvallisuutta omavalvonnan kautta. Palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma, joka kattaa kaikki palvelujen tuottajat ja sen lukuun tuotetut palvelut. Tämä selkeyttää asiakas- ja potilas-turvallisuuden varmistamista, kun voidaan laatia yksi yhteinen omavalvontasuunnitelma. Nykyisin julkisessa terveydenhuollossa tehdään laadunhallinta ja potilasturvallisuussuunnitelma terveydenhuoltolain (1326/2010) 8 § mukaan, yksityinen terveydenhuolto tekee oma-valvontasuunnitelman, laki yksityisestä terveydenhuollosta (152/1990) 6 § mukaan, jos toimivat useammassa kuin yhdessä toimipaikassa, yksityinen sosiaalihuolto tekee laki yksityisestä sosiaalipalveluista (922/2011) 6 § mukaan omavalvontasuunnitelman ja julkisia vanhustalouksia velvoittaa omavalvontasuunnitelman tekemistä vanhustaloulaki (980/2012) 23 §. Kaikki julkiset sosiaalihuollon palvelut ovat velvollisia tekemään sosiaalihuoltolain 47 § mukaan omavalvontasuunnitelman. Lisäksi tulee arvioida, miten omavalvonnan toteuttamista arvioidaan ja valvotaan ja onko jälkikäteisvalvonta ainut keino. Kuitenkin ennakollinen valvonta on ollut painopistealueena, miten jatkossa tämä turvataan? Ennakollinen valvonta takaa paremmin asiakkaiden ja potilaiden turvallisuutta ja vahvistaa asiakkaan/potilaan aseman ja oikeuksien toteutumista. Palvelun tuottajan valvontavastuu painottuu myös toiminnan johtamiseen. Toiminnan johtamisessa on oltava sellaista asiantuntemusta, joka tukee laadukkaan ja turvallisen hoidon ja huolenpidon

kokonaisuutta. Palvelun tuottajan vastuuhenkilö on avainasemassa ja hänen on johdettava ja valvottava, että palvelut täyttävät niille säädetyt edellytykset koko ajan, kun palveluja toteutetaan. Valvontaviranomainen voi uhkasakon si-jaan määrätä kiellon tai määräyksen tehosteeksi laiminlyöntimaksun. Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle? Takaako riittävän asiakas- ja potilasturvallisuuden jatku-va laiminlyöntimaksu, jota § 26 mukaan voidaan määrätä? Kuinka pitkään laiminlyöntimak-sua määrätään jatkuvana, jos kyse on asiakas- ja potilasturvallisuuden vaarantumisesta ja milloin astuu voimaan § 26 eli palvelun tuottajan rekisteristä poistaminen? Tämä vaatii täs-mentämistä. § 27 ja § 28 sanotaan kuitenkin, että jos palvelun tuottaja ei enää täytä 5 §:ssä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä, palvelun tuottaja voidaan poistaa palvelun tuottajien rekisteristä, jos todetaan vakavia puutteita asiakas- ja potilasturvallisuudessa ja huomautuk-set ja määräykset eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen tai epäkohtien poistamiseen. Palveluyksikön toimintaa ei saa jatkaa sen jälkeen, kun palveluyk-sikköä koskeva merkintä on poistettu palvelun tuottajien rekisteristä ja voidaan panna muu-toksenhausta huolimatta täytäntöön heti (§ 30 toimeenpano), jos se on asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta välttämätöntä. Tämä on riittävä toimenpide ajateltuna asiakas- ja potilasturvallisuutta.

11. Muut vapaamuotoiset huomiot laista sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta.

Ei vastauksia.